

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovcje, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tū sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popūst od 5% do 40%.

Glejte pravico!

Najodločnejše obsojamo, da bi se nova bremena zvalila skoro edino na mesta, štera bi naj v obliki 5 krat povišane zemliške dače plačale skoro 430 milijonov nove dače, gda odpade na doklade ostalih neposrednih dač, štere more v znatni meri tudi kmet plačuvati, le 84 milijonov dinarov. Na Slovenijo odpade na zemliškoj dači 30,700.000 dinarov, na druge neposredne dače pa 6,600.000 dinarov, to je vsega vkūp 37,400.000 dinarov. To novo breme je Sloveniji nemogoče prenesti.

Vpoštevati trbej sedanji gospodarski položaj našega kmeta. Lanska sūšava je povzročila veliko pomenjkanje krme i posledica toga je bila, da je mogeo naš kmet za slepo ceno odati velik deo živine, ali jo zaklati doma. Mi znamo, da naš kmet dolgo vrsto let ne bo meo onih dohodkov, štere je meo prle in živinoreje. Da so si mogli naši kmetje obdržati najpotrebnejšo živino, so mogli plačati milijone za nakūp krme v Slavoniji i Vojvodini. Za to so izdali vse svoje prejšnje prihranke, nešterni so se pa mogli ešče cilo zadužiti.

Lanska sūšava je povzročila splošno slabo letino. Lūdje v vnoгих krajih so ne kūpūvali žita samo za živež, nego cilo za seme i opet so vnoги i vnoги porabili v te namene vse svoje prihranke i se povrhtoga ešče občūtno zadužili.

Več kak tretjina prebivalstva v Sloveniji živi od vinoreje. Lansko leto smo meli pri nas ešče obilen vinski pridelek, ali toga pridelka je ne mogoče v peneze spraviti, ar vlada strašna vinska kriza. Kleti so pune vina, vinogradniki nemajo sredstev, da bi si mogli nabaviti najpotrebnejše živlenske potrebščine. Naši kmetje se morejo zaduživati, da plačajo visike stroške za obdelovanje goric.

Poleg toga obstoji v celoj državi in tak tudi pri nas žmetna penezna kriza. Penezna kriza povzroča zastoj v vsoj našoj trgovini, posebno pa v lesnoj trgovini, ki je donasala prle našemi kmeti visike dohodke. Povdarjalo se je, da odaja naš kmet svoje pridelke dosta dragše, kak pred vojsko. Pri tej priliki bi omeno, kak je to že včino včera gospod dr. Veljkovič, da s pogledom na valutarne razmere naš kmet ne dobi za svoje pridelke niti telko, kelko je dobo pred vojskov. Omeniti morem, da so vse potrebščine, ki jih kmet potrebuje, dosta dragše, kak so se pa podražili kmetski pridelki.

Iz vseh teh razlogov vidimo, da je nemogoče, da bi naš slovenski kmet preneseo to povišanje zemliške dače. Gospod finančni minister naj pomisli, da je Slovenija že v prvih 6 mesecih plačala neposrednih dač za 7 milijonov dinarov več, kak ji pa ide po proračuni za celo leto. Poleg toga trbej pomisliti, da bo Slovenija v drugoj polovici leta po izkazih, ki jih dobivamo od finančnoga ministrstva, plačala nad 30 milijonov neposrednih dač, kajti iz izkazov finančnoga ministrstva je razvidno, da plača Slovenija vsak mesec

nad 6 milijonov dinarov dače. Mi zato vidimo, da bo plačala Slovenija v ednom leti nad 37 milijonov dinarov več kak joj pa ide po proračuni. (Medklici na desnici: Zdaj pa ešče povišanje dače. Slovenijo se šče popolnoma izmozgati!) Slovenija plača zato 37 milijonov več, to je telko več, kelko zahteva gospod finančni minister v obliki novih doklad. Zato bi gospod finančni minister prav lahko izvzeo Slovenijo od plačivanja teh novih doklad i to tak dugo, dokeč se ne izvednačijo dače v Sloveniji z dačami v drugih pokrajinah. (Klici na desnici: Tak je!) Iz toga vidika predlagamo, da se izvzame Slovenija od doklad na zemliško dačo i od doklad na ostale neposredne dače.

Čūdim se členu 19. predloženoga zakona, v šterom so nešterne izjeme glede doklad na neposredne dače. Čūditi se morem tomi tembole, ar se v tem členu navaja, da so od teh doklad oproščene vojaške takse v Hrvatskoj i Vojvodini, neso pa oproščene vojaške takse v Sloveniji. To je opet vednakost, štere smo deležni mi Slovenci.

Čūditi se morem dale ugodnosti, ki se jo šče dati kmetom v Srbiji i Črnoj gori. Šče se določiti, da naj kmetje v Črnoj gori i Srbiji plačajo polovico teh doklad v gotovini, dočim plačajo drugo polovico s kuponi obveznic vojne odškodnine. Mi priznamo, da je potrebno, da se kmetom v Črnoj gori i Srbiji izplača vojna odškodnina. Mi priznamo, da trbej obrestovati obveznice vojne odškodnine, dokeč se vojna odškodnina ne izplača. Ali to naj se zvrši na račun rednoga budgeta. Popolnoma krivično pa je, i na pravla samo lagojo krv, da se delajo nekše izjeme, da se da kmetom v Črnoj gori i Srbiji nekša ugodnost, da bodo plačali samo polovico teh novih doklad v gotovini, drugo polovico pa bodo lahko plačali s kuponi vojaških obveznic. Čūdim se tomi tembole, ar določa zakon o vojni odškodnini, da se začnejo obrestovati obveznice vojne odškodnine komaj s 1. januarom 1924. zdaj jim pa ščete dati ugodnost, da naj valajo te obresti že za leto 1923.

Opozarjam vlado, pa tudi gospoda finančnoga ministra, da bo ta ugodnost strašno neugodno vplivala na kmetsko lūdstvo v Hrvatskoj i Sloveniji. Čisto odkrito i jasno bodo pravili, kakša pravica je, da moremo mi plačati petkratno povišano dačo na zemlišče, medtem gda jo plačajo kmetje v Srbiji i Črnoj gori samo polovico. V finančnom odbori smo predlagali zastopniki Jugoslovanskoga kluba i zastopnika Jugoslovanskoga muslimanskoga kluba, da mejmo iste pravice i mi i da se pri plačili te dače vpoštevajo kuponi predvojnih i vojnih posojil bivše avstro-vogrške monarhije, kak tudi 20% boni za svote, ki so se odvzele pri štemplanji; koron i obresti teh bonov, štere so nam zajamčene že v finančnom odbori od leta 1920. naprej. Govorniki iz večine so nastopili proti

nam z vsemi mogočnimi argumenti. Glavni argument je bio ta, da so vojna posojila podpisali samo bogataši. (Kriki na desnici: Ne istina!) Povdariti morem, da je bio režim v prejšnjoj monarhiji tak, da se je mogeo vložiti peneze mladoletne dece v vojna posojila. Poleg toga je pa vlada pritiskala na občehasnovite okrajne i mestne hranilnice, da so mogle ne samo svoje rezerve, nego tudi velik deo svojih vlog vložiti v vojna posojila. Mi vidimo, da so dnes skoro vse hranilnice v Sloveniji, ki majo več sto milijonov vlog, posebno vloge mladoletne decé i javnih fondov, pred konkurzom, či se ne bo nikaj napravilo glede vojnih posojil. Poleg hranilnic je šče cela vrsta občin i okrajov, ki jih je vlada prisilila, da so mogli podpisati vojna posojila. Tudi te občine i okraji ne morejo zmagati teh velki bremen, či vojna posojila propadejo. Zato je ne točno, da bi vojna posojila prejšnje Austrije bili podpisali samo kapitalisti i bogataši. Pri nas je bio nemški režim tak močen, da so mogli vojna posojila podpisati lūdje, ki so ne bogati; tej lūdje so vse svoje prihranke vložili v vojna posojila.

Naša zahteva je, da se tudi kupone teh obveznic vzame vpoštev pri plačali zvišane zemliške dače i drugih neposrednih dač. Popolnoma opravičeno je, da se te naše zahteve i žele uvažūjejo, kak je potrebno, da se uvažūjejo zahteve i žele srbskih kmetov.

Pot, štero je nastopo gospod finačni minister, ne vodi do izvednačenja dač, ta pot ne bo izbogšala zdajšnega nevzdržnoga stanja, nego bo šče povekšala veliko nezadovolstvo v onih pokrajinah, ki bridko občūtijo prevelko obremenitev. Naša ponovna zahteva je, da se kak najprle izvednačijo dače v celoj državi. Ar vlada ne izpuni naših upravičenih zahtev i ar nalaga žmetna i nesnosna bremena našemi lūdstvi, zato smo primorani glasūvati tudi proti drugomi deli predloženoga zakona o dvanajstinah. (Burno odobravanje i ploskanje na desnici.)

NEDELA.

Po risalah XII. Evang. sv. Lukača X. 23 - 37. Jezuš za blažene zove one, ki ga gledajo i poslušajo. V tom življenji ga tisti vidijo, ki v njega verjejo i tisti čūjejo njegove reči, ki ga ljubijo to je zdržijo njegove zapovedi. Ki tak delajo, so blaženi. Vekše blaženosti nega na tom sveti. Na ovom sveti nam gledanje i poslušanje Jezušovo spravi neskončno veliko blaženost. Pokora je pot do njega.

Delajmo pokoro.

„I na zemljo te povāljajo“ pravi nadale Jezuš nepokornoj dūši v nagovori na nepokorni Jeruzalem. Na zemljo te povāljajo okorni grešnik, nebe ne boš mogo gledati. Pa kak bi jo tudi mogo, ve si ti gospoda nebe ne samo zameta-vao, šče preklinjao si ga. „Pa na zemljo povāljajo ešče tvoje sine,“ ti pravi pravičen sodnik, Jezuš. Deca tvoja de z tebov trpela, ona tudi nebe nebe gledala. Ve si pa ti drevo, rodovno drevo, grešnik. Bog je blagoslovo tvoj zakon, maš deco. Ta je tvoj sad. Ta sad si ti pokvaro z svojov nepokornostjov. Ti si njemi cdirao vrata, skoz šterih je prišo sovražnik do njegovoga srca i je otrgao ž njega vse rožice, vse

jakosti, poštenosti. Črv je lazo po duši tvojega deteta, duhovnik i druge dobre duše so ti to pokazale i ti — zamero si njim opomin ljubezni, razsrdo si se na njé, ešče ogovarjao, conao, ogrizavao si je za dobroto, črva si pa pusto stariš na duši svoje hčeri i svojega sina, šteri jo je razglodao. Drevo si ti nepokoren stariš i deca tvoja je sad toga dreva. Kak ti drevo boš goro, de goro i sad tvoj — deca, ar nepokorno drevo si nepokoren sad rodilo. Ne more dober sad visiti na slabom drevi, okoren hūdoben stariš samo hūdobno, nepokorno deco zna zgogijti. I kak drevo i sad vkūp i steta, ta vkūp tūdi vsečena i v ogenj vržena. Ka valá ka je mati v sto bratovčin i oča vsaki dēn pri prečiščavanji, če je sin razvūzdanec — pijanec i hči nočna fitica: Njima pobožnost samo odgovornost i kaštigo povekšava pred pravičnim sodcom, ar sta pačila celō faro i trgala cele fare mladino dol z Srca Jezušovoga. Vsaki si je mislo naimre, ka če tei „pobožni starišje,“ smejo tak odgajati svojo deco, te ni menje pobožni tem bole smemo. „Na zemljo boš zato povalani — lagoji stariš — z svojov decov.“ Na zemljo! Na zemljo! Ta se ti bo odprla pod nogami i pod nogami tvoje dece nepokorni oča, nepokorna mati i čūla de vajna cela familija večno reč: „Odhajajte, vu ogenj vekivečni!“ Starišje, delajmo pokoro. Deca naj Bogi služi i ne pili i razvūzdanostil Starišje, delajmo pokoro.

Domača politika.

V Sinaji, v Rumuniji se je vršila konferenca zvūnešnjih ministrov male antante. Mala antanta je zveza Češke, Jugoslavije i Rumunije. Razgovarjali so se med drugim tūdi ali se da Madjarskoj mednarodno posojilo eli ne. Sklenilo se, da se lahko da, nego Madjarska toga posojila ne sme porabiti za oboroževanje i se mora držati natančno mirovnih pogodb. Med vsemi tremi ministri je bilo sporazumenje.

Svetovna politika.

Madjarska. Tū so štrajkali železničari zavolo premale plače.

Amerika. Predsednik amerikanskih Združenih držav Harding je vmro. — Zjedinje države se pogajajo z Nemčijov, da bi sklenili trgovsko pogodbo.

Porenjsko, štero je bilo nemško i majo zdaj zasedeno Francozi, ščejo odcepiti popolnoma i skričati Porenjsko republiko.

Holandija. Pri volitvah v parlament je dobila krščanska stranka 16 poslancov, to je najmočnejša stranka v toj državi.

Torska. Začnola so se trgovska pogajanja med Turčijov i Madjarskov.

Fabijola

ali

Cerkev v kátakombaj.

I. Mir.

Krščanska hiša.

Med temi guči je Fulvij ostro opazūvao vse, posebno pa Torkvata, šteri je vsigdar tiho bio i spreminjao svoj obraz; zdaj je postao bleđi kak mrlič, zdaj opet rdeči kak krv. Vino ga je napravilo koražnoga. Itak se je šče zdrūvao, gda so tak jako grdili kristjane; popunoma je pa ne mogeo zakriti svojega notranjega nemira. Zdjaj je grozeče stiskao pesnice, zdaj se grizeo v vūsta, opet zdaj je začno krūh drobiti med prstami ali pa je spūo kakšo kupico vina.

„Kristjanje nas sovražijo i bi nas najraj pojeli, či bi mogli,“ je pravo eden; i Torkvat se zravna, kak či bi šteo gor skočiti, odpre vūsta, — a muči.

„Pojeli, ja, pa vničili, kak so pod Nero- nom Rim vničili z ognjom, zdaj casarsko palačo v Aziji,“ pravi drugi; i Torkvat proteče zdigne roko — pa jo včasi opet skrije.

„Ešče hūše je pa, ar s svojov verov izpodkopavajo fundament državi, delajo revolucije i cilo molijo oslovsko glavo,“ pristavi tretji.

Torkvat razčemeran gor skoči i vzdigne roke, Fulvij pa v tom megnjeni z mrzlim zasmešvanjom šče pridene: „Istina je pa tūdi, da

Shod „Kmečke Zveze“ za Prekmurje v Beltincih

V nedelo 5. augusta popoldne se je vršo shod K. Z. za Prekmurje v Beltincih. Prišli so zavūpniki, predsedniki „Kmečkih Zvez“ skoro vsi i druge kotrije. Še z daljnih goričkih krajov od Sv. Jelene, Križovec itd. so prišli naši vrli pristaši. Prvi govornik so bili g. poslanec Klekl.

Vsebina njuvoga govora je bila ta: Pred tremi leti je nastavljena za tri leta K. Zveza za Prekmurje v Soboti. Zdjaj se ponovi volitev vodstva, a prle pojasni naš politični položaj. Pozdravi nazoče i pove zrok, zakaj je v Beltinci zdaj občni zbor K. Z. Prvi je bio v M. Soboti v središči Gornjega Prekmurja, druge volitve naj bodo v sredini Dolnjega Prekmurja. Itak moč stranke je tū. Ar čeravno Gornji kraj ma nad 5000 volilcov več kak dolnji, itak je dolnji nad 1600 glasov več dao stranki kak gornji. Zato ga počasti stranka zdaj z občnim zborom. Politični položaj naj zarazmimo, moremo znati 1) s kakšim programom smo šli volit? 2) Ka smo dosegli i 3) ka nam je zdaj za včiniti? — Želeli smo Anonomijo i olejšave terhov našega ljudstva. Dosegli nismo prve samo male olejšave, ar politične poštenosti pri radikalnoj vladnoj stranki nismo najšli, štera je podpisano pogodbo ne štela držati ešče je preganjati začela svoje zaveznike. Od olejšav bo gučao g. poslanec Šiftar. Pred nami je zdaj dvojna mogočnost: Ali da ido naši poslanci nazaj v Belgrad i se borijo tam, če ravno autonomije v kratkom časi ne dosegnejo, ali pa zapūstijo Belgrad i pūstijo nas, da mlati po nas bič vseh terhov. Če so naši poslanci doma, te niedne prošnje več ne morejo gorvzeti i ljudstvo more ostati brez zagovora tak dugo, mogoče vnoga desetletja, dokeč se po poštenejšoj politiki kakše vladne stranke ne posreči dosegnoti autonomijo. — (Ar govor ma v sebi politične reči, štere ne pozna naš narod, ga v priliki ob celoti objavimo).

Za njimi je govorio g. poslanec Šiftar, šteri nam je povedao borbe i težave naših poslancov v Belgradi. Označo je njihovo delo za svoje volilce, za ljudstvo cele Slovenije. Boj poslancov v Belgradi je jako težek, ar se mora mala armada boriti proti močnomi sovražniki. Itak pa te boj ne popunoma brez zmage. Naši poslanci itak nekaj dosegnejo, čeravno jih je malo. G. poslanec nam je povedal posebno borbo naših poslancov zadnji čas. Tak pri vojaškom zakoni. Jugoslovanski klub, — to je naših 24 poslancov, — je predlagao naj vojaki služi samo dva meseca, itak je te čas zadosten, da se vojaki navčijo, a radikali ne so šteli pūstiti od 18 mesecov, demokrati, šteri so itak samo po imeni v opoziciji, so pa kričali, da je 18 mesecov premalo, več naj služi. Zakon je bio zglasani, ar so radikali i demokrati meli većino glasov, šterim so celo pomagali nemški poslanci. Našim poslancom se je pa posrečilo, do so doslegli nekše olejšave pri plačūvanji dače nesposobnih. Govori tūdi o drugom krivičnom zakoni o kuluki ali gospočini. Pri tom zakoni so naši poslanci ostro nastopili proti tak, da je minister oblūbo, da se te zakon v Sloveniji nede zvršavao. Našiva poslanca sta tūdi poskrbela za odpūst vojakov l. 1899. rojenih. Slovenija je dobila tūdi 4 milijone dinarov za ceste. Tūdi

mного drugih stvari so dosegnoli naši poslanci i preperečili, da se je ešče drugih bremen ne naložilo na rame slovensoga ljudstva. Avtonomije, pravi, za Slovenijo ešče ne smo mogli dosegnoti. Pogajali smo se z radikalc, a oni so bili tak nesramni, da so od toga ne šteli več čūti, kda so je naši poslanci pomogli do vlada. Teško se je boriti proti tolikim sovražnikom, Radiča pa nega s svojimi 70 poslanci, da bi pomagao našim i bi brano svoje hrvatsko ljudstvo, štero bi že z nami vred zdaj melo autonomijo, če bi on prišeo s svojimi poslanci. Naši poslanci pa se radi borijo, ar se borijo za pravično stvar i se bodo borili ešče naprej, dokeč se ne dosegne zmaga, pri tom nje mora podpirati ljudstvo s tem, da je zložno, da se trdno drži stranke, štera brani delovno ljudstvo, to je: ljudske stranke.

Zborovalci so z velikim navdūšenjom vzeli na znanje reči g. poslanc Šiftara i so njemi močno ploskali i se zahvaljevali našim poslancom za njihov trūd.

Tretji govornik je bio vč. g. Kranjc iz Maribora. On nam je pokazao na druge države. Tūdi v drugih državah ne tak dobro kak se misli, vsešerom je zdaj po vojni težavno življenje. Tūdi inači velke i močne države, kak Francija, Amerika i Angleška, majo svoje betege. V Ameriki je 7 milijonov, v Angliji poldrūgi milijon delavcov brez dela, štere podpira vlada i penz pa jemlje iz velikih davkov. V manjših državah pa je ešče vnogo slabše kak je pri nas. Vse samo tiskajo dosta bank, šteri pa nikaj ne valajo. Opomina na Nemčijo, kde je že 1 dolar vreden 1 milijon mark. Vse povsod po sveti je nezadovoljnost.

Govornik pove tūdi od konferenc v Sinaji. Tū so se zbrali zvūnešnji ministri Češke, Rumunije i Jugoslavije, da si pogučijo od zvūnešnjih prilik, posebno glede na Madjarsko. Moramo meti zaveznikov, prijatelov, da smo bble gvišni i močni. Najbole bi pa bilo potrebno, da bi se naša država uredila tak, da bi vladala v njoj zadovoljnost. Naša država naj bo edna, a v njoj naj bi meli svoje pravice tak Slovenci kak Hrvati i Srbi. Či bo to tak potem je naša država močna, vlada v njoj zadovoljnost; to vidijo drugi, naš penz ma vekšo vrednost pa tūdi cela naša zvūnešnja politika bo taki boljša.

Tūdi tomi govorniki poslušalci burno ploskajo i se njemi zahvalijo, da je prišeo med nas.

Po teh govorih so se vršile volitve novoga odbora „Kmečke Zveze“ za Prekmurje. Edno glasno so zvolili za predsednika Klekl Jožefa, vp. pleb., narodnoga poslanc, za podpredsednika Cipot Mihala z M. Sobote, za tajnika Šiftar Géza, nar. poslanc, za blagajnika Titan Franca z Kroga. Odborniki so vsi predsedniki kmečkih zvez i zvoljeni so zvūn njih ešče za vsako faro po dva trije. Tej možje krščanske misli do ravnali krščansko politiko naše mile Slovenske Krajine, i iskali njej pomoči, ar so njeni sinovje i čūtijo vse njene rane. Tei do čūvali naš slovenski katoličanski i evangeličanski narod, ka ne pride v škramplje raznim kričačom, ki pod lepimi programi skrivajo svoje dobička željne žepe. Povdarjamo, da tūdi naši evangeličanci so bili na shodi lepo zastopani.

dete bujejo i jejo njegovo meso i pljejo njegovo krv.“)

Zdjaj vdari Torkvat pō stoli s takšov možjov, da je vse skočilo i zacinkalo, i zakriči: „To je laž, nesramna laž!“

„Kak moreš ti to znati?“ ga pita Fulvij smeječ se.

„Ar sem sam kristjan,“ zakriči, „i vsakši hip pripravljeni mreti za svojo vero!“

Kak či bi se iz kupice na stoli pokazala pisana čemerna kača, ne bi prijala gostov takša vmrzlica, kak jih je pri teh rečeh; kak okamneli so gledali s čūdnimi obrazi v krvičelno zverino — v kristjana. Fabij je tak grbačo obraz, kak či bi svoje goste proso odpūščenja, da jih je pozvao i tak slabo drušćino. Filozof Kalpurnij je pihao okolik sebe, kak zdijvani konj; mislo si je, no zdaj pa je eden tū, šteri šče več zna od kristjanov kak jaz. Ali mladi človik se je tak plašno odmikavao i z odprtimi vūstami gledao v kristjana, kak na priliko kmet, či najde podlasico v pasti zgrableno. Fulvijov pogled pa je hūši bio od vsek drugih. Najleži i najbole popišemo njega i njegova čūtila, či ga primerjamo pavuki, ki sedi sredi svoje mreže i po dugi lakoti zagleda mūho zapleteno v tenko zanko — pripravleni, da jo zdaj-zdjaj zveže i spije iz nje krv. Dugo je že bila najiskrenejša njegova žela, dobiti kristjana, iz šteroga bi napravo izdajalca svojih bratov. Zdjaj ga je najšeo pripravnoga za to, samo, či bo ga znao prijeti od prave strani. Kak je pa to znao? Ar je

*) Na to noro miseo so prišli poganje, ar so tak malo nekaj čūli od sv. Rešnoga tela, ali neso znali dobro, kak je.

dobro poznao kristjane i je bič zagvūšen, da se pravi kristjan nigdar ne napije i se tūdi ne štima, da je pripravljen mreti za svojo vero.

Včasi je vse na tihoma zapūstilo sobo i bežalo od kristjana kak od žive kūge, gda Fulvij nekaj iz pregovori Fabij i Korvini, potem pa prizme mladenca za roko i ga prav prijazno nagovori: „Ne zameri mi, da sem gučao tak nepremišleno i te zapelao do nekših reči, štere te lejko pripelajo v veliko nevarnost.“

„O jaz se nikaj ne bojim, do zadnjega dihanja bom ostao stanoviten.“

„Tiho, tiho“ pravi Fulvij, „da te sūžnji ne čūjejo i te ne izdajo. Tū je, v to sobo idiva, tam va se dale pomenila i naj nišče ne bo čūo.“

S temi rečmi pela Torkvata v krasno sobo, gde je bilo nastavljenih več posod vina; na lepom stoli so pa bežale kocke Fulvij napije mladeniči, pōtem kak v mislih zeme kocke i je vrže na sto i pravi: „Oj kak slabo! To je sreča, da z nikim ne igram, ar bi bio zgūblen. Probaj ti, Torkvat!“

Igra je bila od nekđaj glavna trast Torkvata; zavola igre i bitja, šteri se je začno pri igri, je prišeo v temnico, gde ga je spreobrnno Sebeščan, oči so se njemi zabliskale, vūstnice trepetale, gda je z nemirnov rokov segeo po kocki, Fulvij ga je natanko opazūvao, vido vse to i spoznao na vajeni roki, da ma pred seboj staroga skušanoga igralca.

„Vidim, da tūdi ti nemaš bogše roke,“ njemi pravi Fulvij, „itak pa tū s Korvinom bi šče meo srečo, či postaviš kaj maloga.“

Ustanovitev obrtne zveze za Prekmurje.

Po shodi „Kmečke Zvene“ se je vršio ravnotam shod obrtnikov za Prekmurje. Prišel je govornik iz Ljubljane g. Ogrin, šteri je v nepih rečeh označo kak potrebno je, da se tudi obrtniki, vseh strok, združijo v edno društvo, kak to majo že obrtniki onostran Müre. Kak majo krščanski kmetje svojo „Kmečko Zvezo“ tak se naj vsakši krščanski obrtnik vpiše v „Jugoslovansko obrtno zvezo.“ Vsakši obrtnik se mora dnesten tudi pečati s politikov, ar če se politika vodi na hasek ljudstva, ma tudi obitnik od toga hasek. Obrtniki majo tudi svoje težkoče, zato se morajo združiti v močno društvo, da potom toga ležej pridejo do svojih pravic. Tak obstoji tam prek obrtno društvo, „Jugoslovanska obrtna zveza,“ štera je pri krščanskoj ljudskoj stranki. Obrtniki pa majo druge zadeve, zato morajo meti tudi društvo v toj stranki, da se potem tudi poslanci ležej zavzemajo za nje. Društvo pa tudi ma dosta drugih dobrih stvari tak napr. gledoč šole za obrtniške vajence itd. Zato naj le gledajo vsi prekmurski obrtniki krščanskoga osvedočenja, da ustanovijo to društvo.

Navzoči obrtniki se govorniki zahvalijo za njegove reči z dobravanjom njegovoga govora. Včasih na to se ustanovi „Jugoslovanska obrtna zveza“ za Prekmurje. Izvoli se društveni odbor i v Soboti se dopuni, kda tudi imena objavimo. Zdaj moramo gledati na to, da se tudi za vsakšo faro ustanovi „Jugoslovanska obrtna zveza“ (kratko: J. O. Z.) obrtnikov je prišlo na shod okoli 50, ešče z M. Sobote. —

Sprejele so se pritožbe ljudstva i vsi nazoči so se zavezali, da bodo delali za „Martinišče,“ gde dobijo naši dijaki krščansko vzgojo. Po priporočitvi, naj obiščejo naši ljudje svoje krvne brate prek Müre v Ljubljani na V. kat. shodi i v Zagrebi na euh. kongresi, se je lepi shod v naj jakšem redi razišo.

Glasi.

Slovenska Krajina.

12. avgust v Beltinci. Na spomin pri-družite Slovenske Krajine k Jugoslaviji, ki se je izvršilo 12. avgusta 1919. priredijo naši dijaki dijaški den v „Malem gradu“ v Beltincih. Naše dijaštvo, ki je nositelj narodne ideje v Prekmurju, povablja vse njegove prijatele, vse ljubiteje mladine i vse dobre domoljube, da te den, to je 12. avgusta popoldne, v Beltince k toj prireditvi. Slovenci, naši sini i vaše hčerke nastopijo te den, da vam pokažejo, ka zamorejo mlade moči. Teško nalogo ma naše dijaštvo, štero pa šče izvršiti i štera bo na hasek nam vsem. Tudi mi vsi pokažimo, da razmimo naše mlade ljudi, naše dijaštvo, bodočo našo inteligenco, zato jim moremo slediti, jih podpirati v tom pokretu. Pokažimo v nedelo vsi, da čütimo te den vsi isto kak naši mladi širitelje narodnostne misli v našem kraju. Zato se vsi popaščimo na njihovo prireditev, da se tam radujemo i čütimo ž njimi edno.

„Pa samo jako malo, tak za opočitek, ar sem si igri odpovedao. Negda, se razmi — pa naj bo!“

Fulvij z očmi migne Korvini i pravi: „Probaj no!“ Začnola sta igrati. Za prav malo i navadno je dobo Torkvat; Fulvij njemi je pa li pritakao i napijao, da se njemi je že nazadnje prav čüdno vrto jezik.

„Korvin, Korvin,“ začne mrmrati, „ali sem že ne čüo toga imena iz Kasijovih vüst?“

„Gde,“ pita Korvin čüdeč se.“

„Prav tam, ja!“ mrmra Torkvat sam pri sebi, „ti brgavs, ti zverina. Ali si ti tisti Korvin, šteri je bio krščanskoga dečka Pankracija?“

Korvin ves čemerem skoči gor, ali z ednim pogledom ga pomiri Fulvij i pravi: „Kasijan, Kasijan — to je fest vučiteo; gde že stanuje zdaj?“

To bi rad zvedo Korvin, zato mirno poslušaa.

„On stanuje — stantije, — ne, izdajalec pa ne bom. Raj se dam trpinčiti, sežgati, raj merjem za svojo vero, izdati ga pa neščem, ne!“

Gda je Fulvij zapazo, da se Torvat igra z vsigdar vekšim veseljom, pravi Korvini: „Pusti me, pusti bom se ešče jaz malo igrao s Torkvatom!“ Prijao je za kocke i stavo več — dobo je Torkvat i postavo svoje peneze na dobiček — i pa je dobo. Tak je šlo naprej: zdaj je dobo te, zdaj ov; itak pa je bio proti konci li Fulvij na dobički. Ednok je Torkvat plašno pogledao gori tak se njemi je vidilo da vidi za Fulvijovim stolom duhovnika Poli-

Spored dijaškoga dneva. Predpoldnevem se dijaki udeležijo božje službe. Popoldne ob 3 uri se začne prireditev. Sama prireditev ma sledeče točke.

1. Pozdravni govor.
2. Naša zvezda (mešani zbor).
3. Naš narodni dom (deklamira: B. Radoha)
4. Telovadba (Dvignite, Kukavica, Kadar boš ti vandrala).
5. Múra, Múra (ten. solo: Balažic).
6. Marko skače (meš. zbor.)
7. Telovadba: na pesem Slovenska deklica.
8. Žabja svatba (moški zbor oktet).
9. Bodi zdrava: (sopr. solo. D. Šprager).
10. Telovadba: Peričice.
11. Župan (kuplet: Jerič).
12. Miha, mali zrakoplovec. (Burka)
13. Tómbola.
14. Prosta zabava.

Iz sporeda je razvidno, da cela prireditev obeta biti jako lepa. Bo spevanje pevskoga zbora pod vodstvom g. Špragera, solo popevanja ino moški zbor dijakov. Zmes vidimo tudi telovadbo i to telovadbo naših dijakinj, štera bo jako zanimiva. Za smeh je poskrbljeno z burkov i kupletom. Čisti dobiček je namenjen za dijaško podporo. Zato ešče ednok vabljeni ste vsi, da se tu navzijete nekaj prijetnoga.

M. Sobota. Poročali smo že v Novinah, da je znani „Sokol“ Hočevar prav po barbarško plüšno g. Švikaršiča. Švikaršič si je iskao zadoščenja pri sodnji. Obsodili so Hočevara, a tudi Švikaršiča, ka je prej té conao Hočevara. Švikaršič je svedoke naznalo, ki bi to trdili pa té, kak on sporoča, sodnja ne štela poslušnoti. Zato je i on mogo plačati 100 Din. štrofa pa Hočevar telko. Na višjem šolskom sveti v Ljubljani so sklenoli, ka Hočevar se v Soboti ne da nadomestiti — se zna zato, ar je glavni Sokol. Lejko se pobijava, samo da širi sokolstvo. Pa se te ešče čüdijo v Ljubljani, zakaj piše M. Krajina proti kranjcom.

Sv. Jürj. V nedelo, 12. avgusta, priredijo domači dečki i dekle dve igri. Čisti dobiček je namenjen za šolsko knjižnico, zato pričakujemo kak največše udeležbe.

Podružnica udruženja voj. invalidov v M. Soboti naznanja svojim članom, da so članske knjige zgotovlene, štere bodo mele tudi slike. Zato se prosijo vsi člani, da do 1. septembra pošljejo podružnici svoje slike (kepe). Vsakši se naj drži, da za svoj hasek si zadosta včini i sliko pošle.

Beltinci. Dne 31. julija smo pokopali, nepozablenoga mladenca Balažic Martina. Nesrečna jetika, se ga je prijela pred dvema letoma i tak je začno mirati. Nego v svojoj boleznii ne je nigdar morgüvao, vdano v Božo volo jo je prenašao. Njegov trešt je bio v boleznii čtenje dobrih knjig. V cveti najlepše mladosti, v 20 leti svojega življenja, malo pred smrtjo previden sv. svestvi, se je vsem domačim srčno zahvalo

karpa. Mene si oči i vidi, da je samo Korvin stao tam i ga gledao prav debelo. Napno je vse svoje moči i znanosti. Glas dušnevesti je vtižno; vera je pešala i milost boža ga je zapüstila. Vrnó se je v dušo hüdobni duh, duh lakomnosti i poželivosti, pa pripelao s seboj ešče sedem drugih duhov, hüših od njega.

Vino i zgüba sta ga nazadnje spravila tak deleč, da zgrabi za žačko, štero njemi je dala Fabijola, i vrže na sto, ka je ešče bilo v njoj. Fulvij odšte ravno telko i zdaj zgrabita za kocke; zadnjokrat — s strastnimi pogledi gledata eden drugom pod roko — Fulvij dobi i potegne k sebi zadnje peneze Torkvatove. Mladenec se nasloni na sto, pokrije svoj obraz z rokami, tuče z nogami, škripše z zobmi i kriče i joče, i si trga vlase. Nekši glas njemi zašepeče na vüho: „Ali si ti kristjan? svojo vero si izdao i onečasto!“

„Ne, ne,“ ječi Torkvat v obüpnosti. „Da da — v svojoj pijanosti si povedao vse; telko da si svoje izdao i da ne moreš k njim nazaj.“

„Krej, vkrej od mene!“ zaječi grešnik. „Vej mi bodo že odpüstili. Bog . . .“

Muči, ne izgovarjaj toga imena. Ti si osramočen, zgüblen na veke. Ti si zaničüvani zapravlivec i igralec — na štercovo palico si prišeo i zutra boš proso krüha okolik. Ali što ti ga bo dao? Kistjani? Ne poznajo te, pa itak si kristjan, i to je zadosta, da te na falačke raztrgajo poganje, da te vmorijo, — kristjani pa te itak nedo spoznali za mučenca. Skažlivec si, skažlivec, drugoga ne Torkvat!“

Dale

za dvorbo v tak dugom betegi. Njegova zadnja reč je bila „z Bogom“ in zatem je mirno zapao. Dokaž je bio zdrav, bio je zgled pravoga krščanskoga mladenca, lübo je jakostno življenje, udeležo se je tudi 1920. leta orlovskoga tabora v Maribori. Zdaj je pa vzeo slovo od nas i se preselo v bolše življenje. Počivaj v miri gori nad zvezdami.

Hranilnica i posojilnica v Črensovcih naznanja vsem sledeče: 1) Dela samo po nedelaj i svetkaj, delavne dni naj nišče tam ne hodi, ar je te zaprta; 2) Predpoldnom dela od 7 do 8 vüre i po ranoj božoj službi do začetka velike. Zaodvečara pa od 3 do 6 vüre. Med božov službov se ne dela i nišče ne sprejme. Predpoldnom se 1) vzemejo notri penezi na intereš i plača vó šuma i intereš tistim, ki je prosijo. 2) Se vzemejo gor prošnje za posojila, a penezi se ne dajo, zato pred poldnom ne trebe priti poroki. More pa prosilec prinesiti izvleček grüntnic po kralj. notariuši napravljen od lastne vrednosti i po potrebcini ešče od porokov, kak to načestvo določi. — Zaodvečara od 3 do 6 vüre do se delala dužna pisma i vöplačüvala posojila po redi kak so se javilih i kak to določi vodstvo posojilnice. Domo se penez nikomi ne de noso.

Država.

Špijonske afere. Vsakša država drži za sebe kakše špijone, šteri joj pomagajo po tujih državah priti do skrivnih stvari i te špijone države tudi dobro plačüjejo. Vsakša vlada pa ma s špijoni tudi nesrečo posebno pa naša. Srbski listi, posebno demokratski tisk, je vdaro na Hrvate z pravov točov i šteo pobiti vse, ka je hrvatskoga. Pisali so, da so Hrvatje v zvezi z Italjani, da je Radič veleizdajalec. Celó piše eden slovenski list, „Slovenski narod,“ da je tudi jugoslovanski „Orel“ zapleteni v veleizdajniško afero. Grozno je bilo veselje, da bodo vse voze napunili z hrvatskimi i slovenskimi voditelji. Celoj naš „Szabadság“ je priopčevao vesti, da se e človek pri štenje teh od straha troso, ka je na Radiči že vajat, da ga obesijo, da bodo postrelali vse Slovence i Hrvate. Iz toga velkoga strašila je pa prazna ničast. Preiskava je dognala, da niti proti najhüšijima špijonoma nemajo nikših podatkov. Teva sta izjavila, da v Zagrebi ne poznata nikoga, liki dognalo se je, da je Androličova bila v zvezi s srbskimi oficiri, od šterih je vdablala skrivne stvari kak piše „Slovenec.“

Velika obrtna razstava se bo vršila v Maribori od 15. do 26. avgusta. ki si küpi karto po 20 Din. Ta legitimacija se dobi pri upravi razstave v Maribori Cankarjeva ulica 5. ali po drugih trgovinah i obrtniških zadrugah. S toj legitimacijov se razstava brezplačno pogledne. Veliko zanimanje je za razstavo. Tak domači kak inozemski obrtniki so se vu velikom broji priglasili.

„Urad Ljubljanskoga velesejma Ljubljana“ naznanja trgovcom, da napravi en izlet za trgovce i obrtnike v Prag. Vožnja po domačih tleh i v Austriji bo polovična, na Češkom pa dobijo 33% popüsta. Za vse drugo je preskrbljeno. Izlet se bo vršo v prvój polovici septembra. Zglasiti se je na gornji naslov.

Stavka železničarov. 3. t. m. so slovenski i hrvaški železničari štrajkali 24 vür. Zahtevajo vekšo plačo. — V Trbovljah' v največših premogokopih Jugoslavije, štrajkajo rudari. Bogata družba jim nešče povekšati pravično zahtevanih plač.

Jugoslovanski novinarji so meli kongres v Ljubljani v univerzi.

Svet.

Zastrupljenje (zagiftanje) z gobami. Na Španjolskom v Madridi je zbetažalo 300 oseb, od šterih je 70 v smrtnoj nevarnosti, ka so se zastrupili z gobami.

Najmenjše glavno mesto na sveti je Tulagi na otokih Salomon v Tihom oceani. To mesto ma 34 prebivalce, 33 Evropejcov i ednoga Kitajca.

Nepoznana bolezen. Na Nemškom je nastopila nekša dozday ne poznana bolezen, na šteroj je zbetažalo že više 100 oseb. Pravijo, ka beteg izhaja z vživanja pokvarjenoga konjskoga mesa. —

V Nemčiji se vojsküjejo komunisti in monarhisti. Šteri bodo zmagali, se ešče ne ve. Nemška marka vsled teh nemirov vedno spada. 1 dolar valá že 2 milijona mark. Prihodnje dni bodo tiskali bankovce po 50 milijonov mark.

Zdravje.

Nepotrigan boj je življenje človeka: Borimo se za existenco, to je za vsakdanji krüh, borimo se za dušo, za njen duševni krüh. Dokeč pa je te omenjeni dvojni boj iz edne strani več ali manj prisiljen vsled današnjih slabih socialnih to je življenskih razmer, iz druge strani pa zaveden vsled pripoznanja transcendentnega principa, to je samega Boga, je tretja vrsta borbe našega življenja pri večini ljudi skoro popolnoma ne zavedna. Ta tretja borba je trajen boj našega organizma, našega tela proti vsakovrstnim škodljivim uplivom zvinešnjega sveta. Znamo, da je v bojni dvoje mogoče: zmaga i zguba. I če si boj našega tela proti škodljivim uplivom nikolko bližje pogledamo, hitro sprevidimo, da je njegova zmaga ne nikaj drugoga, kak naše zdravje, njegova zguba pa naš beteg. Ja, zdravje je zmaga, končni uspeh vsakdanje nepretrgane borbe celokupnega organizma, tela i njega najmenjši življenja sposobni delov, tak zvanih celic, stanic, proti onim škodljivim uplivom zvinešnjega sveta, šteri direktno ali indirektno prihajajo v te boj. Kako to, bi nas mnogi lahko pitali, da mi toga boja našega tela ne čutimo, ne vidimo? Mi čutimo samo to, da smo zdravi ali betežni, nikaj več, ne manj. Odgovor je jako lehk. Ednostavno zato, ar ne poznamo vojakov toga boja, ne poznamo njihovoga orožja, način vojüvanja, kratko, ne poznamo organizma, tela svoga, njega življenski funkcij delovanja i potrebščine, ne poznamo neprijatelov njegovih. To je vzrok, zakaj ne čutimo, zakaj ne poznamo toga boja.

Težke življenske razmere nas vsaki den opominjajo, naj neprenehoma delamo, naj se neprenehoma skrbimo za naš vsakdanjši krüh, maticerkev — podpreta od dušnevesti i zdrave pameti vsakoga posameznika, — nam s svojimi mnogimi učitelji vedno kaže pot, po šteroj naj se za dušo ohranimo, samo za tretji naš boj nemamo vučitelov, samo tu nam manjka stalne podpore. Poklicani so sicer v tom

oziri zdravniki, merodajni so oni, ali glejte, kak malo jih je, za šerše sloje, za ljudstvo, je to dozdej skoro ne mogoče. I vendar, kak strašno bi je rabili, kak dobro bi došli. Ar zdravje je tisti neprecenljiv diamant, štero poda moč za vse naše telesne i duševne potrebščine, štero nas oboroži z nepremagljivim drožjom v borbi za naš vsakdanjši krüh i za našo dušo, štero poda trajnost i vrednost vsem dejanj, radost življenja posameznika, srečo družini, blagor narodi.

Glej blede, izsušeno lice, globoko upadle, mirne oči težnoga bolnika. Nemre iz postelje. On že ne čüti svoje bolečine, ne razumi svojega žalostnoga stanja, samo skuze nedolžnih otrokov, skuze tistih, štere bo v največjih nevoli zapüsto, nas glasno opominjajo: pazimo na zdravje naše, trüdimmo se, da spoznamo vse neprijatelje, štere lahko premagamo.

Velikoga pomena je zato spoznati vsaj važnejše sestavne dele našega tela, poedine organe, njihove življenske funkcije, delovanja, njihov poklic v gospodarskom i obrambnom oziri organizma. In s tem, da smo spoznali eden organ n. pr. krv, srce, pljuča itd. da smo razmeli njegovo harmonično, skladno delovanje z ostalimi organi, stem smo obednom tüdi indirektno spoznali važnejše neprijatelje, njihov škodljiv upliv, kratko, bistvo betega, bolezen samo. Edino takše spoznanje da trajnost našemi zdravji, takše spoznanje nam omogoči, da si eventualno zgubleno nazaj spravimo. Edino stem spoznanjem si obranimo zdravje od škodljivih miš-mašov starih bab, edino stem spoznanjem sprevidimo jasno, kak strašno škodljivi so mnogi-mnogi načini zdravljenja, šteri se pa že — žalostno, — sto i sto let ponavljajo med nami. N. pr. püščanje krvi z rožičom barbera, ali z pijajcov brez doktorskoga velenja, pavočina na rani, močno zadüšena hiša pri süšici, voda izkühanoga zelenoga maka malomi deteti, sühe grüške pri grüži, itd.

(Dale)

Peti katoliški shod v Ljubljani.

Že petič se zbere vse katoliško ljudstvo cele Slovenije v svojoj prestolici, v beloj Ljubljani. Tu se zbere verno ljudstvo Slovenije, da si tüdi v lüči vere razbistri verska, znanstvena i socialna pitanja, da se to vse reši v blagor katoličanov. V beloj Ljubljani bomo katoliški Slovenci manifestirali pred celim svetom za naša katoliška načela i našo vernost do sv. Cerkve. Kak smo povedali, Slovenci se že petikrat zberejo na katoličanskem shodi, zakaj ne bi šli zdaj tüdi mi Slovenci iz naše Krajine v našo prestolico Ljubljano zdaj, kda smo tüdi mi v ednoj domovini s Slovenci cnostran Müre, da tüdi mi tam pokažemo, da smo verni Slovenci! Zatö vsi Katoličanci Prekmurja zglasite se za V. kat. shod v Ljubljani. Što količkej bole premore, naj le ide, da bo nas kem več tam. Moramo tüdi mi pokazati svojo živo vero i pokazati, da ščemo tüdi mi vsa pitanja, štera so zdaj najbolje pereča, kakti verska, socialna, šolske zadeve, da se vse to tüdi v našem kraji reši tak, kak največ pravic döbi ljudstvo za sebe i za vero. Katoliški shod ma namen sploh to razróvano življenje po svetovnoj vojski obnoviti. Ljudstvo trebe pozvati nazaj k verskomü življenju. To je

naloga toga shoda, zato se tü tüdi vršijo razne pobožnosti. Vsakši se lahko spove i prečisti bo mnogo predg. Važno je pa, da slüži mešo Nj. eminenca nadškof Pelegrinetti pápov nuncij vöni na prostom. Vsakši se vseh zadevah zadovolji. Ar poleg pobožnih opravil lahko vidi tüdi druge stvari napr. telovadbo tri jezero slovenskih Orlov. Zato se naj javi kak največ ljudi. D. Inje fare: beltinska, turniška, črensovka i lendavska fara se naj glasijo v našem uredništvu, druge pa pri vlč. g. župniki Iv. Baši v Bogojini. Celo reč itak vodijo i bodo vodili naše ljudi vlč. g. Baša tüdi v Ljubljani, nego za volo ležejšega dela, smo delo delili. Zadnji čas je že, da se prigrasite. V „Novinah“ bomo objavili ešče vse potrebno.

Ob priliki kat. shoda se vrši v pondeljek, dne 27. avg. dopoldne zborovanje katoliških obrtnikov v dvorani rokodelskega doma. (Komenskega ul. 12.) Tu bodo gučali govorniki od vseh pitanj, štera se tičejo obrti, trgovine itd. Vsakši obrtnik, šteri ide na kat. shod, naj ide na to zborovanje.

Pošta.

Franc Kerec. Sokolovac. Na vaš naslov pošiljemo tri falate Novin. Če falijo, se zglasite tam na pošti. — **Vič. Kühar A. Nedela.** Tiste knižice so tvoje. — Tista reč se je brez mojega znanja naznanila. Bom že popravo. Vale. — **Filo J. Fokovci.** Po pravilih ne je dovoljeno. — **Domači Ignaca Kreslin z D. Bistrice i Šandora Kardoš z Andrejec.** Poslanec Klekl so pri vojnom ministrstvu napravili stopanje, da se l. 1899. rojeni kaplari tüdi püstijo domo. Odgovor, gda pride objavimo. — **M. Vukan. Tišina.** Od glavarstva priporočeno prošnjo, bi mi mogli dö rok poslati. Zdaj de je že skoro prekesno, pa zato pösküšite. Mi napravimo potrebne stopaje. — **Ščancar Jožef. Kupšinci.** Dobili peneze. — **Slavič M. Lipovci.** Za Novine plačate 10 Din. — **Št. Jančarič. Noršinci.** Nikaj neste dužni, kak širiteli smo je brezplačno pošiljali. — **M. Stanko Selišče.** Z zahvalnostjov sprejeli 75 dinarov. — **Kornhäuser Karol. Sv. Jurij.** Imena i peneze še zdaj ne pošilajte. Gda dobimo karte, se že objavi v „Novinaj.“ Novine pa reklamirajte na sobočkej ali cankovskoj pošti, tam se moro ustavljati. Pismonoša je dužen časopise taki sebov vzeti kak pisma, na to pazite.

Samo v velkoj meri se odavle.

Na znanje!

Naznamimo poštvüvanim našim strankam, da smo se iz Štrükovec preselili v M. Soboto (Bergeröva hiša) kde bo firma:

BRATA ŠIFTAR

poslovala na dale.

V skladišči bömo meli v velkoj meri vsikdar:

TEKSTILNO, LAKTENO

i DROBNERIJSKO BLAGO

po najnišioj dnevnoj cenü.

Prosimö i nadale poštvüvane naše stranke, da nas obiščejo i v novom mestü.

S poštvüvanjom
Brata Šiftar.

Staro lito železo

kupujejo po najvišjih cenah

STROJNE TOVARNE in LIVARNE d. d.
v Ljubljani.

JOŽEF NEŠKUDLA v Cic. — Jablom n/Orl, Češka ustanovljeno l. 1810. pošilja v predbroj kakovosti vse cerkvene obleke, kazule, pluviale, dalmatike, antependije, cerkvene bandere, društvene zastave predvsem orlovske, kelihe, ciborije, monštrance i vse posode iz kovine. Stare obleke se umetno i fal popravijo. Kelihi se za ceno od 300 Din. naprej pozlatijo. Vse reči se bodo brez carine dopöšiljale. Za celo Jugoslavijo je zastopstvo pri:

JAROSLAV NEŠKUDLA,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Štiri plüge lepoga loga na prodajo 19. augusta. Poizvedbe pri

ADAMI KARDOS župani v ANDREJCIH

Proda se lepo posestvo (oratja zemla, lepi pašniki i travniki, logi, vsega büzi 20 plügov i lepo zidana hiša) v Potrni (Laafeld) pri Radgoni, pet minut od železniške postaje i placa varaškoga. Več se zve pri VIKTORI PAVEL, POTRNA.

Pozor, kovači!

Prodaja dobroga, kovačkoga premoga,

(šteinkola) po znižanoj cenü,
Anton Hajdinjak,
kovač in trgovec
: s premogom :
v
Odrancih št. 4.

ODPRLA SE JE NOVA TRGOVINA v LJUTOMERI.

Slavnomi občinstvi vljudno naznanjam, da sam 6. avgusta t. l. odpro podružnico — trgovino mešanoga blaga v bivšoj Cimermanovoj hiši v Lutmerki. Potrüdo se bom, da podvorim cenj. občinstvi z dobrim blagom po solidnih cenah.

Küpüvao bom vse deželne pridelke kak: bilce, zmočaj, sühe gobe vsikdar po največjih dnevnihih cenah.

Priporočam se za obilen obisk s poštvüvanjom

FRANC SENČAR, trgovec. — Malanedelja — Ljutomer.